

opusdei.org

„Ništa nikada nije izgubljeno!“: Prelatovo predavanje o nadi

Dijelimo predavanje koje je monsignor Fernando Ocáriz održao u Rimu u studenom 2024., na kojem je razmišljao o vrlini nade povodom Jubilarne godine.

3.10.2025.

Papinska bula kojom se najavljuje jubilarna godina, koju je objavio papa Franjo, započinje riječima

svetog Pavla Rimljanima, koje dokumentu daju i naslov: „Nada ne razočarava“ (Rim 5,5), *spes non confundit*. Ove riječi imaju vrlo duboko značenje. Kada imamo istinsku nadu, ona ne propada. Mi možemo propasti, ali nada nikada ne, jer je Bog vjeran svojoj ljubavi prema nama i svojim obećanjima.

Istina je da se ponekad nadamo stvarima koje se ne ostvare. Na primjer, možemo se nadati uspjehu određene apostolske aktivnosti ili određenom ishodu razgovora – samo da bismo otkrili da se očekivani plodovi ne pojavljuju. Znači li to da je nada propala? Ne, jer nada, ukorijenjena u Božjoj ljubavi prema nama, omogućuje nam da s pouzdanjem potvrdimo, kako je rekao naš Otac, da „ništa nikada nije izgubljeno!“ (Kovačnica, br. 278). Što god činimo za Boga, što god poduzimamo u skladu s njegovom voljom, uvijek je učinkovito, čak i ako

ne vidimo rezultate odmah. Možda ćemo ih vidjeti na drugi način, u drugo vrijeme, ili ih možda nikada nećemo vidjeti u ovom životu. Plod se može razlikovati od onoga što smo očekivali. Ali možemo biti sigurni da ništa nije izgubljeno.

Nakon ovog kratkog uvoda, ovo će se predavanje u biti sastojati od ponovnog čitanja nekih tekstova iz Bule kojom se saziva Jubilarna godina, iz spisa našeg Oca i, naravno, iz Svetog pisma. Moj je cilj čitanja i kratkog komentiranja ovih tekstova pomoći nam da u sebi potaknemo raspoloženje duše koje omogućuje rast nade. Natprirodna nada je dar od Boga; ne može se postići samo ljudskim naporom. Međutim, možemo pripremiti svoje duše da prime Božje darove, posebno vjeru, nadu i ljubav.

Što je nada?

Nada je vrlina koja nas vodi do povjerenja da ćemo postići buduće dobro; ono koje je donekle teško postići, ali je ipak moguće. Postoje tri preduvjeta: mora se odnositi na budućnost, biti teška, a ipak dostižna. Nada koja ne ispunjava ove kriterije uopće ne bi bila nada. Na primjer, ne mogu tvrditi da se nadam da ću sutra putovati na Mjesec; to bi bila apsurdna nada, jer je nemoguća. Slično tome, želja za nečim što nije naporno ne kvalificira se kao nada: ne nadam se, u strogom smislu, da ću biti kod kuće za tri sata. Iako ništa nije 100% sigurno, postoje stvari koje, ljudski govoreći, nisu strogo predmet nade.

Nada je temeljna ljudska vrlina, jer se svi nečemu nadamo. Uvijek se nadamo da će naš rad uroditi plodom, da će se dogoditi dobro i da će zle situacije prestati. Međutim, kao što sam spomenuo na početku, nada je također nadnaravna,

teološka vrlina. Čemu teži nadnaravna nada? Vječnom životu, sjedinjenju s Bogom, spasenju i neizmjernoj radosti neba... To je krajnja nada. Sudjelovanje u Božjem životu je stvarnost koju je moguće postići jer nam je On sam nudi.

U srcu svake osobe prebiva prirodna, ljudska, nužna nada. Papa piše: „Nada prebiva kao želja i iščekivanje dobrih stvari koje dolaze, unatoč tome što ne znamo što budućnost može donijeti“ (Spes non confundit, br. 1). Nada možda nije za nešto ljudski sigurno, ali nije ni za nemoguće: to je iščekivanje nečeg dobrog i potencijalno dostižnog.

Predmet teološke nade, koja ispunjava i uzdiže prirodnu nadu, jest spasenje: vječna sreća s Bogom. Sveti Pavao govori o nadi koja je „pohranjena za nas na nebu“ (Kol 1,5). Ta nada u sreću koja nas čeka na nebu povezana je s vjerom u Božju

ljubav prema nama i u sredstva koja nam je On osigurao da nam pomogne doći do neba: euharistija, molitva...

Nada u vječni život toliko je važna da je Tridentski sabor osudio one koji su učili da je pogrešno nadati se nebu ili da bismo trebali činiti dobro bez želje za nagradom neba. Sabor kaže: „Ako tko kaže da opravdani griješi kad čini dobra djela s ciljem vječne nagrade, neka bude proklet“ (Tridentski koncil, VI. zasjedanje, kanon 31). Nada u vječnu nagradu nije samo prihvatljiva; to je nešto što Bog želi, a ide uz vjeru i ljubav.

Temelj nade

Na čemu se temelji naša nada? Odgovor je jednostavan: na vjeri, kako ističe Poslanica Hebrejima: „Vjera je sigurnost onoga čemu se nadamo“ (Heb 11,1). Kakva je to vjera? To je vjera u Božju ljubav prema nama, vjera koja čini nadu

sigurnom, jer se temelji na nečemu nepokolebljivom: Božjoj postojanoj ljubavi prema svakome od nas.

Papa piše da se „nada rađa iz ljubavi i temelji se na ljubavi koja izvire iz probodenog srca Isusova na križu“ (Spes non confundit, br. 3). Citira riječi svetog Pavla: „ako se s Bogom pomirismo po smrti Sina njegova dok još bijasmo neprijatelji, mnogo ćemo se više, pomireni, spasiti životom njegovim.“ (Rim 5,10). Nada proizlazi iz sigurnosti vjere u Božju ljubav prema nama.

Trebamo njegovati ovu vjeru u Božju ljubav, koja je specifična ljubav, u svojim životima. Njegova ljubav nije nešto apstraktno, za čovječanstvo općenito; ona je osobna. On voli svakoga od nas, sada i uvijek. Naš Gospodin nas gleda, prisutan je u nama kroz uzdižuću i posvećujuću milost i voli nas na vrlo osoban način. Ta ljubav je naša snaga. Ona

nam omogućuje da se nadamo nečemu što je, iako teško, ipak moguće: da možemo postati sveti. Cilj kojem se nadamo jest konačno, potpuno sjedinjenje s Bogom.

Nada je nezamjenjiva u duhovnom životu, u asketskoj borbi, kada trebamo početi i ponovno početi. Naša nada ne temelji se na našoj vlastitoj snazi, kao da je to bitka koju moramo dobiti pod svaku cijenu, već na Božjoj ljubavi prema nama. On poznaje našu slabost i oslanja se na svoju beskonačnu moć, koja je sinonim za njegovu ljubav prema nama.

Također je važno uzeti u obzir da su u Bogu znanje i ljubav ista stvar. On nas poznaje i beskrajno nas voli. Posebno nas duh Opusa Dei nadahnjuje da razmislimo da nas Božja ljubav zaista čini njegovom djecom. Naša svijest o božanskom sinovstvu jača našu nadu, kako naš

Otac objašnjava u jednoj od svojih propovijedi: „U mom slučaju, a želim da se isto dogodi i vama, sigurnost koju crpim iz osjećaja - iz znanja - da sam sin Božji ispunjava me stvarnom nadom koja, budući da je nadnaravna vrlina, prilagođava se našoj prirodi kada je u nama ulivena, te je stoga i vrlo ljudska vrlina“ (Priatelji Božji, br. 208).

Nadnaravna vrlina nade uzdiže prirodnu ljudsku sposobnost da se nadamo dobru, čak i kada je to teško. Znanje da smo djeca Božja vodi nas do pouzdane nade u naš krajnji cilj. Iskustvo vlastitih nedostataka moglo bi nas navesti da težimo samo spasenju, kao da je spasenje nešto drugačije od svetosti, i da svetost smatramo „asketskom utopijom“. Ali cilj je svetost, i ako naši životi završe bez dovoljne svetosti, ostajemo u čistilištu dok je ne postignemo. Teško je biti svet bez truda; stoga je život posvećenja naporan, ali nada da

ćemo ga postići postaje moguća
milošću Božjom.

Kao što sam vas upravo podsjetio,
koristeći riječi našeg Oca, našu nadu
karakterizira božansko sinovstvo.
Imamo izvanredan razlog nadati se
da ćemo biti sveci, vjerovati u
djelotvornost svojih života, a to je da
smo voljene kćeri i sinovi Božji. Često
o tome razmišljamo, a to možemo
učiniti i sada riječima svetog Ivana:
„Spoznali smo i povjerovali u ljubav
koju Bog ima prema nama“ (usp. 1 Iv
4,16). Prema Evanđelju, bit života je
spoznati i vjerovati u Božju ljubav
prema nama, znajući da smo djeca
Božja, zahvaljujući Njegovoj ljubavi, i
neprestano obnavljati tu vjeru.

Vjera u Božju ljubav vodi nas da
živimo s povjerenjem u njegovu
Providnost; znajući da nismo
prepušteni slučajnosti svijeta. Bog ne
samo da nas silno ljubi, već nas
ostavlja da se sami snalazimo: On

nas ljubi i, poštujući našu slobodu, uvijek ostaje s nama. Njegova ljubav nije daleka, već providna. U svojoj enciklici o nadi, **Spe Salvi**, papa Benedikt XVI. piše da je „Bog temelj nade: ne bilo koji bog, nego Bog koji ima ljudsko lice i koji nas je ljubio do kraja, svakoga od nas i cijelo čovječanstvo“ (br. 31). Nada se temelji na vjeri u Božju konkretnu ljubav prema nama. Nasuprot tome, u svojoj poslanici Efežanima, sveti Pavao opisuje pogane kao ljude „bez nade i bez Boga u svijetu“ (Ef 2,12). Nada se temelji na Bogu, na njegovoj konkretnoj i osobnoj ljubavi. Iako ljudske nade postoje, one su ograničene na ovaj život i ne protežu se izvan njega. Bez Boga se ne može imati istinska nada u nešto konačno.

Sigurnost u ono što je Bog odlučan provesti

Kršćanska nada ima karakteristiku koja se čini paradoksalnom:

sigurnost. Možemo li biti sigurni u nešto što je moguće, ali što nije ni neposredno ni potpuno sigurno? Da: imamo sigurnu nadu, utemeljenu na Božjoj volji i na činjenici da je On vjeran svojoj ljubavi prema nama.

„Ovo je volja Božja: vaše posvećenje“ (1 Sol 4,3). To ne znači samo da Bog želi da budemo sveti, već da je odlučan – da to ovako izrazim – da budemo sveti. Bog nam daje sredstva (Objava, sakramenti...) bez prisiljavanja; dajući nam slobodu. On nam također daje svu potrebnu milost da bismo postigli cilj. Imamo sigurnu nadu da ćemo postići cilj, ako ga želimo, jer milost neće nedostajati: Bog je vjeran.

To vidimo odražavajući u riječima svetog Pavla u Poslanici Efežanima: „Bog, bogat milosrđem, zbog velike ljubavi kojom nas uzljubi, nas koji bijasmo mrtvi zbog prijestupâ, oživi zajedno s Kristom – milošću ste

spašeni! – te nas zajedno s njim uskrisi i posadi na nebesima u Kristu Isusu: da u dobrohotnosti prema nama u Kristu Isusu pokaže budućim vjekovima preobilno bogatstvo milosti svoje.“ (Ef 2,4-7). Apostol ne kaže: „Dat će nam mjesto na nebesima“, nego: „Dao nam je mjesto na nebesima.“ Ta snaga nade vodi do sigurnosti, a da ne prestaje biti nada.

Naš Otac je napisao: „Sretan sam jer sam siguran da ćemo postići Nebo ako ostanemo vjerni do kraja“ (Priatelji Božji, br. 208). Iako se može činiti proturječnim biti siguran u nešto što je neizvjesno, u stvarnosti nije proturječno. To je bit istinske kršćanske nade. Toliko smo sigurni u Božju ljubav da možemo imati sigurnu i pouzdanu nadu. Ta nada pobjeđuje naše bijede i nedostatke i vodi nas do sigurnosti da, kako je rekao naš Otac, iako ćemo umrijeti s nedostacima, i dalje možemo biti sveti jer će nas, uz našu

suradnju, naš Gospodin voditi do svetosti koja se sastoji od punine ljubavi. Punina ljubavi potpuno je kompatibilna s posjedovanjem nedostataka, sve dok se ti nedostaci ne prihvaćaju niti žele, već se protiv njih opetovano borimo iz ljubavi, čak i ako ih nikada ne uspijemo potpuno prevladati.

Stoga smo sigurni da ćemo postići
Nebo ako smo vjerni, ako ostanemo u Njegovoj ljubavi. Štoviše, sigurni smo da ćemo biti vjerni ako to želimo, ako slobodno ustrajemo u ljubavi, jer nas Božja milost nikada neće iznevjeriti.

Sigurnost nemogućeg

Kršćanska nada nije nemoguća nada, jer računamo na Božju milost. Stoga, u nadnaravnom području, bilo da razmišljamo o svom osobnom posvećenju ili trajnoj učinkovitosti apostolskog djela Opusa Dei – kako u našim osobnim životima tako i u našim naporima da provodimo Opus

Dei – moramo imati na umu ono što je naš Otac rekao o „sigurnosti nemogućeg“ (Pismo 29, br. 60). Nada omogućuje biti siguran u nemoguće.

Sigurnost nemogućeg prije svega ima veze s postajanjem svetima, jer kada iskusimo svoje slabosti ili ograničene sposobnosti, može nam se činiti nemogućim postići svetost. Ali sigurni smo da to možemo, jer imamo vjeru u Božju ljubav, koja je temelj nade.

Možemo pomisliti na lik Abrahama, koji se nadao protiv svake nade, kako sveti Pavao podsjeća u svojoj Poslanici Rimljanima. Naš Otac se često prisjećao ovog izraza: „nada protiv svake nade“. Opet, rečeno na ovaj način, čini se proturječnim, ali ispravno shvaćeno, to je punina nade. To znači da se možemo nadati čak i kada se, ljudski govoreći, ne čini da postoji razlog za to.

Kršćanska nada, dakle, ima čvrst temelj: Božje vlastito obećanje sjedinjenja s Njim, što je bit nebeske slave. Ali ta nada također pronalazi izraz u mnogim aspektima svakodnevnog života. Apostolska nada je posebno važna. Kao što sveti Pavao piše u svojoj Prvoj poslanici Korinćanima: „Budite postojani (...) znajući da vaš trud nije uzaludan u Gospodinu“ (1 Kor 15,58). Naš Otac je dao uklesati latinske riječi ovog teksta na kameni dovratnik vrata u Villi Vecchia u Rimu: *Semper scientes quod labor vester non est inanis in Domino*. Ništa što činimo nije uzalud pred Bogom.

U *Spes non confundit*, Papa nas poziva da donosimo nadu drugima, kada piše: „Inkluzivna pozornost treba se posvetiti i svima onima u posebno teškim situacijama, koji proživljavaju vlastite slabosti i ograničenja“ (br. 11). Moramo donijeti nadu drugima, jer se čini da

su mnogi ljudi izgubili nadu. Život bez nade, bez smislenih ciljeva vrijednih truda, paralizira. Moramo donijeti nadu drugima u apostolatu, u našoj brizi za one u Djelu koje podržavamo na ovaj ili onaj način. Moramo biti ljudi koji donose nadu i više se usredotočiti na rješenja nego na poteškoće. Moramo biti pozitivni, djelitelji nade.

Također trebamo živjeti s nadom kada se suočavamo s osobnim poteškoćama. Svi imamo teškoće jedne ili druge vrste; kada iskusimo vlastite nedostatke, na poslu, u zdravlju, sve vrste teškoća. U *Spes non confundit*, Papa opširno citira odlomak iz Rimljanima 8,35-39. Sveti Pavao piše: „Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač? Kao što je pisano: *Poradi tebe ubijaju nas dan za danom i mi smo im ko ovce za klanje*. U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo

po onome koji nas uzljubi. Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem.“ To je izvanredan tekst i o njemu treba iznova i iznova razmišljati u svojoj molitvi.

Papa kratko komentira: „Ovdje vidimo razlog zašto ova nada ustraje usred kušnji: utemeljena na vjeri i hranjena ljubavlju, omogućuje nam da idemo naprijed u životu“ (Spes non confundit, br. 3). Možemo nastaviti bez obzira na izazove s kojima se suočavamo. Što nas može rastaviti od Božje ljubavi? Vrhovništva, vlasti, smrt, život, mač, opasnosti, glad? Ne, ništa nas ne može rastaviti, ako ne želimo biti odvojeni. Sveti Pavao nam kaže da „nas ništa ne može rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu“ (Rim 8,39). Samo se mi možemo rastaviti

od Božje ljubavi. Nitko drugi: ni đavao, ni bolest, ni proturječja, samo naša vlastita sloboda. Zato, suočeni s poteškoćama, uvijek možemo imati veliku nadu u Božju ljubav, u Kristu Isusu.

Gdje je tvoja nada?

U istom kontekstu, divno je ponovno pročitati sljedeći tekst našeg Oca, u Uputama za djelo svetog Rafaela: „Radite puni nade: sadite, zalivajte, uzdajući se u Onoga koji daje rast, u Boga (usp. 1 Kor 3,7). A kada dođe malodušnost, ako Gospodin dopusti takvu kušnju; suočavajući se s naizgled nepovoljnim okolnostima; kada razmatrate, u nekim slučajevima, očitu neučinkovitost vašeg apostolskog rada formacije; ako bi vas netko, poput Tobijinog oca, pitao: *Ubi est spes tua?* Gdje je vaša nada? ... Podižući oči iznad bijede ovoga života, koja nije vaš cilj, recite mu s onim snažnim i nadom punim

glasom čovjeka Starog zavjeta:
quoniam memor fuit Domini in toto corde suo (Tob 1,13), jer se uvijek sjećao Gospodina i ljubio ga svim srcem svojim: *fili sanctorum sumus, et vitam illam expectamus, quam Deus daturus est his, qui fidem suam nunquam mutant ab eo*; „mi smo djeca svetaca i čekamo život koji će Bog dati onima koji nikada nisu napustili svoju vjeru u Njega (usp. Tob 2,18)“ (Uputa, 9. I. 1935., usp. AGP, Biblioteca, P01). Suočeni s teškoćama, moramo raditi ispunjeni nadom. Moramo saditi, uzdajući se u Boga koji daje rast, ne oslanjajući se na vlastite napore, već ih stavljajući u službu Gospodinu u svemu apostolskom djelu. Još jednom znamo da se naša nada temelji na sigurnosti Božje ljubavi prema nama.

Stoga se nadajte u svoje sebedarje, velikodušno. Vrijedi biti velikodušan u apostolatu, u svemu što zahtijeva trud da se pruži pomoć drugima. To

uključuje mrtvljenje za naš apostolski rad, što znači posvećivanje vremena, prevladavanje poteškoća itd.

Naš Otac, dok je bio u Venezueli, komentirao je: „Upravo sam se prisjećao kada smo započeli ovaj posao prije toliko godina. Počeo sam s troje, a sada ih ima toliko tisuća, stotina tisuća. Ali imali smo nadu. Kaže se da je, kada se Aleksandar Veliki pripremao za bitku, prvo podijelio svu svoju imovinu među svojim kapetanima. I jedan od njih je rekao: 'Ali, gospodine, što je vama ostalo?' Na što je on odgovorio: 'Meni ostaje nada.'“ A naš Otac je dodao: „Kad vas pogledam, i meni ostaje nada.“ Tako je. Ove riječi mogu nas navesti da imamo nadu u drugima. Kada iskusite vlastitu slabost, možete se ispuniti nadom kada pogledate svoje sestre. I ta se nada mora proširiti na cijeli svijet.

Mir, molitva, radost

Papa govori o nadi za mir u svijetu, mira kojeg uvelike nedostaje, i to ne samo zbog velikih ratova – strašnih i tužnih kakvi jesu – već i zbog nedostatka mira u društvu. Kao što je rekao naš Otac: „Nema mira u savjestima“ (U dijalogu s Gospodinom, br. 101). Papa piše da „prvi znak nade treba biti želja za mirom u našem svijetu, koji se ponovno nalazi uronjen u tragediju rata“ (Spes non confundit, br. 8). Nadamo se da će se svijet poboljšati, i to je dio naše nade u učinkovitost apostolskog rada. Ali s realizmom: ne znamo što će se dogoditi i ne možemo predvidjeti budućnost.

Doista, Knjiga Otkrivenja i Isusova predviđanja o kraju svijeta u Evanđelju vrlo su dramatična. Ali to nas ne lišava nade. Naprotiv, potiče nas da djelujemo kako bi se barem ono malo što je u našoj moći

poboljšalo. Razmišljajući o našem svijetu, možemo vidjeti da su neke zemlje vrlo dekristijanizirane. Sve više ljudi ne prima sakramente, iako su katolici. Postoje gradovi u tradicionalno kršćanskim zemljama, gdje je vjerska praksa nekada bila raširena, u kojima samo vrlo mali postotak stanovništva sada prisustvuje nedjeljnoj misi. A istovremeno postoje i druga mjesta gdje su stvari puno bolje. U obje vrste mjesta možemo se uvjeriti da su ljudi dobri. Kao što je Don Javier znao reći: „Toliko je dobrih ljudi na svijetu!“ U mnogim slučajevima, sve što nedostaje je formacija. Teškoće s kojima se susrećemo u apostolskom radu nikada ne bi trebale biti razlog za obeshrabrenje, već prilika da više molimo, da budemo odvažni, da se približimo ljudima i pomognemo im kroz prijateljstvo i povjerenje. Što je okruženje izazovnije, to više Gospodin računa na nas; ne zato što smo bolji, već zato što nam je dao

mного formacije, unatoč našoj
beznačajnosti. Budimo, dakle, jaki u
nadi!

To se odnosi na sve. Kakvu nadu
imamo u molitvi? Gospodin kaže:
"Ištite i primit ćete" (Iv 16,24).

Dojmljive riječi! Ištite i primit ćete. I
to je apsolutno istinito. Postoje
trenuci kada molimo i ne primamo,
ali vjerujemo da smo primili na drugi
način ili da nismo ispravno tražili.
Drugi put molimo kako treba, a čini
se da i dalje ne primamo. Na primjer,
možemo se moliti za određenu
apostolsku nakanu ili za nečije
ozdravljenje, a osoba se ne oporavlja.
Znači li to da je molitva bila
uzaludna? Ne. Čak i ako nismo dobili
ono što smo tražili, ta molitva nije
bila neučinkovita. Možemo biti
sigurni u nadi, kroz vjeru u Božju
Riječ. Ništa nije izgubljeno.

Konačno, nada s radošću. „Radost u
nadi“, kaže sveti Pavao (Rim 12,12). I

ovo nije neka bajkovita nada u kojoj je sve savršeno; zato dodaje: „U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani! “ Naš Otac je to ovako izrazio: „Optimističan, vedar: Bog je s nama! Zato sam svaki dan ispunjen nadom.“ Optimističan, veseo, jer je Bog s nama. Vrlina nade pomaže nam da vidimo pozitivnu stranu stvari, ljepotu života, jer u svemu vidimo Božju ljubav, čak i kada ne razumijemo. Stoga, kada se osjećamo pomalo obeshrabreno, pesimistično ili tužno, reagirajmo brzo, velikim činom vjere, utemeljenim na ovoj radosnoj nadi: danas, upravo sada, Bog me ludo ljubi. Svaki od nas mora to reći, misliti o tome, dubokim činom vjere. I to nas uzdiže.

Govoreći o nadi, naše misli i srca prirodno se okreću Blaženoj Djevici, Spes Nostra. Ona je Majka nade, koja od svoga Sina dobiva milost nade za nas, da je imamo i dijelimo, kako

kaže sveti Petar: „Uvijek moramo biti spremni odgovoriti svakomu tko od nas zatraži razlog naše nade“ (usp.1 Pt 3,15).

Završit ću s onim divnim izrazom svetog Pavla: „A Bog nade napunio vas svakom radošću i mirom u vjeri da izobilujete u nadi snagom Duha Svetoga“ (Rim 15,13). Potičem vas da to često čitate i razmišljate o tome. Budimo veseli i, kada postoje ljudski razlozi da ne budemo, sjetimo se da iznad svakog ljudskog razloga postoji daleko veći, koji je temelj naše nade: Božja ljubav prema nama.

Msgr. Fernando Ocáriz, Prelat
Opusa Dei

.....

hr-hr/article/nista-nikada-nije-
izgubljeno-prelatovo-predavanje-o-
nadi/ (19.03.2026.)